

Mysteriet i Gökova - majoriteten av byborna är döva

15 april 2025

Foto: Hürriyet

I den lilla byn Gökova i norra Turkiet lever mer än hälften av invånarna med dövhet. Det isolerade samhället, som ligger cirka 120 kilometer från Samsun och 40 kilometer från närmaste stad Alaçam, väcker nu både nationell och internationell uppmärksamhet. Invånare vittnar om generationer av familjer där dövhet är vanligt förekommande, men orsaken bakom tillståndet är fortfarande ett mysterium.

Gökova är ett landsbygdssamhälle med omkring 120 invånare. Enligt byns lokala ledare, Muhtar Eyüp Tozun, har dövheten i byn blivit så utbredd att teckenspråk nu används av hela byn. Utomstående som besöker området har ofta svårt att kommunicera med invånarna. Muhtar säger till tidningen Hürriyet att nästan alla där själv är döva själva eller har en döv i familjen. De tror att det handlar om förorenade vattenkällor, inte om släktskap mellan makar. Han berättar att han själv har nio syskon, varav fyra är döva.

Flera andra invånare bekräftar situationen. 85-åriga Satı Tozun berättar att fyra av hennes barn och barnbarn är döva. Rahmi Çizin, en annan boende i byn, uppger att det finns minst 48 personer i byn med någon form av funktionsnedsättning. Han säger att alla behöver vård eftersom de inte har rent vatten och är därför i stort behov av hjälp. Ali Tüzün, även han boende i Gökova, menar att livet i byn är tufft eftersom det är svårt för många att försörja sig. De får viss hjälp från staten, men det räcker inte. De har alla lärt sig att kommunicera med teckenspråk över tid.

Orsaken till dövheten bland befolkningen där är ännu oklar. För närvarande finns inga officiella medicinska utredningar som klargör orsaken bakom det ovanligt höga antalet döva i Gökova. Vissa forskare och experter misstänker att det kan handla om genetiska faktorer, eftersom inavel är mer förekommande i isolerade samhällen. Samtidigt finns det också teorier om att förorenat vatten är en bidragande orsak. Metaller som järn och arsenik, liksom andra kemikalier från industriellt avfall, har i tidigare fall kopplats till försämrad hörsel. Invånarna i

Gökova hoppas nu på att myndigheterna ska ta situationen på allvar och initiera medicinska och miljömässiga undersökningar för att hitta svar – och lösningar.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com